

Stödmaterial - Social bedömning

Mottagande i anpassade skolan

Utdrag ur Skolverkets Allmänna råd om Mottagande i grundsärskolan och gymnasiesärskolan (2018) sid. 20:

”I en utredning ska det klargöras om eleven tillhör grundsärskolans eller gymnasiesärskolans målgrupp (nedan kallad målgruppen), det vill säga att eleven inte når upp till grundskolans respektive gymnasieskolans kunskapskrav därför att hon eller han har en utvecklingsstörning eller ett tillstånd som enligt skollagen jämförs med utvecklingsstörning. Först efter en sammanvägning av en omsorgsfullt gjord pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning kan en målgruppsstillhörighet fastställas.”

”De pedagogiska och psykologiska bedömningarna lyfter fram aspekter som kan tyda på att eleven tillhör målgruppen. Den sociala bedömningen avser att utesluta andra förklaringar till elevens inlärningssvårigheter än utvecklingsstörning och utgör därför ett viktigt komplement till de övriga delarna av utredningen. Den medicinska bedömningen kan lyfta fram såväl aspekter som kan tyda på att eleven tillhör målgruppen, till exempel kromosomavvikelse, som aspekter som möjliggör andra förklaringar än utvecklingsstörning till behovet av särskilt stöd, till exempel neuropsykiatriska diagnoser. En utredning är inte fullständig förrän alla fyra bedömningarna har gjorts.”

Den sociala bedömningen

Utdrag ur Skolverkets Allmänna råd om Mottagande i grundsärskolan och gymnasiesärskolan (2018) sid. 33:

”En social bedömning bör göras av kurator eller annan person med adekvat utbildning, till exempel skolkurator eller externt anlitad kurator. Syftet är att redovisa om det finns sociala orsaker och bakgrundsfaktorer som är av sådan karaktär att de kan förklara elevens svårigheter. Finns inga sådana omständigheter är det viktigt att detta framgår av bedömningen, så att man till exempel dokumenterar att man inte funnit några sociala faktorer som bedöms kunna ligga till grund för elevens svårigheter. Den normala arbetsgången vid den sociala delen av utredningen är att en dialog förs med eleven och vårdnadshavarna som är de som i allmänhet har mest bakgrundsinformation att ge. Elevers utveckling, mognad och möjligheter att ta till sig undervisningen kan påverkas av sociala faktorer såväl i som utanför skolan. Den sociala bedömningen behöver belysa om det finns sociala svårigheter av sådan art, till exempel i elevens nuvarande eller tidigare skolgång eller traumatiska upplevelser i uppväxtmiljön, att det kan medföra att elevens kapacitet och förmågor kan misstolkas.”

Arbetsgång

Den sociala bedömningen bygger på ett samtal mellan kurator, vårdnadshavare och elev kring olika delar av elevens nuvarande och tidigare sociala situation – i hemmet, i skolan och på fritiden.

Det är viktigt att ta hänsyn till elevens rätt till delaktighet varför det bör framgå hur/på vilket sätt eleven varit delaktig i bedömningsunderlaget. Om eleven inte varit delaktig beroende på att förutsättningar för det saknats så ska det framgå i dokumentationen.

De områden som ingår i den sociala bedömningen är;

- elevens nuvarande skolsituation och skolbakgrund
- elevens nuvarande familjesituation och familjebakgrund

I dokumentationens sammanfattande analys och bedömning ska den sociala bedömningens frågeställning besvaras;

- Finns det sociala orsaker och bakgrundsfaktorer i elevens sociala situation i och utanför skolan som är av sådan karaktär att de kan förklara elevens svårigheter att nå kunskapskraven?

Frågan besvaras med ett X i rutorna Ja eller Nej.

Denna sociala bedömning ligger, tillsammans med de övriga bedömningarna som ingår i ansökan (pedagogisk, psykologisk, medicinsk), till grund för det beslut som utbildningsnämnden fattar angående mottagande i anpassade grundskolan respektive anpassade gymnasieskolan.